

Sygnatura akt VI Ka 201/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **12 maja 2015** r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, Wydział VI Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący SSO Piotr Mika (spr.)

Sędziowie SSR del. Małgorzata Peteja-Żak

SSO Marcin Mierz

Protokolant Aleksandra Studniarz

przy udziale Bożeny Sosnowskiej

Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2015 r.

sprawy **T. K. syna J. i M.,**

ur. (...) w Z.

oskarżonego z art. 190§1 kk w zw. z art. 64§1 kk, art. 288§1 kk w zw. z art. 64§ 1 kk, art. 278§1 kk w zw. z art. 64§1 kk na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zabrze

z dnia 24 października 2014 r. sygnatura akt II K 884/14

na mocy art. 437 k.p.k., art. 438 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k.

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

a) w punkcie 1.

- ustala, że przypisanego czynu oskarżony dopuścił się będąc uprzednio skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 27.07.2007 r. w sprawie II K 495/07 za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, którą odbył w ramach kary łącznej 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 14.04.2008 r. sygn. II K 831/07 w okresach od 29.08.2006 r. do 30.08.2006 r., od 15.11.2006 r. do 16.11.2006 r., od 20.01.2007 r. do 24.01.2007 r., od 19.03.2007 r. do 9.05.2007 r. oraz od 9.01.2009 r. do 19.08.2011 r.;

- obniża wymierzoną karę pozbawienia wolności do 3 (trzech) miesięcy;

b) w punkcie 2.

- z opisu czynu eliminuje ustalenie dotyczące powrotu do przestępstwa w warunkach art. 64 § 1 k.k.;

- kwalifikuje przypisany czyn jako wykroczenie z art. 124 § 1 k.w. i na mocy tego przepisu wymierza oskarżonemu karę 15 (piętnastu) dni aresztu;

c) w punkcie 3. obniża wymierzoną karę pozbawienia wolności do 3 (trzech) miesięcy;

d) uchyla rozstrzygnięcie z punktu 4. i na mocy art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar pozbawienia wolności orzeczonych w punktach 1 i 3 zaskarżonego wyroku orzeka karę łączną 5 (pięciu) miesięcy pozbawienia wolności;

e) za podstawę rozstrzygnięcia z punktu 5. przyjmuje art. 124 § 4 k.w.;

2. w pozostałym zakresie utrzymuje wyrok w mocy;

3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. C. C. kwotę 516,60 zł. (pięset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) obejmującą kwotę 96,60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych i sześćdziesiąt groszy) podatku VAT tytułem obrony oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

4. zwalnia oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, wydatkami obciążając Skarb Państwa.

Sygn. akt VI Ka 201/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 października 2014 roku w sprawie o sygnaturze akt II K 884/14 Sąd Rejonowy w Zabrze uznał oskarżonego T. K. za winnego popełnienia 3 przestępstw: z art. 190 § 1 k.k. na szkodę J. K., z art. 288 § 1 k.k. również na szkodę J. K. oraz z art. 278 § 1 k.k. na szkodę S. P., przy czym wszystkich czynów oskarżony miał dopuścić się w warunkach powrotu do przestępstwa opisanych w art. 64 § 1 k.k. Sąd wymierzył oskarżonemu za każde z przypisanych przestępstw kary po 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzekł karę łączną w wysokości 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności oraz na mocy art. 46 § 1 k.k. obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Oskarżonego zwolniono z obowiązku zapłaty kosztów sądowych.

Osobistą apelację od wyroku wywiódł oskarżony. Wskazał w niej jedynie, że nie zgadza się z wyrokiem, prosi o ponowne rozpatrzenie sprawy albo skazanie na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem na okres próby 5 lat.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna, skoro w efekcie jej rozpoznania konieczne okazało się dokonanie zmiany wyroku z uwagi na stwierdzoną rażącą surowość wymierzonych kar. Potrzeba zmiany wyroku wynikła równocześnie z konieczności zastosowania wobec oskarżonego w postępowaniu odwoławczym nowej względniejszej ustawy w zakresie przypisanego czynu z art. 288 § 1 k.k.

Kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia prowadzi do wniosku, iż w zakresie prawidłowości oceny wiarygodności poszczególnych dowodów oraz dokonanych na podstawie wiarygodnych dowodów ustaleń faktycznych sąd I instancji nie dopuścił się żadnych uchybień. Oskarżony zresztą kwestionował swoje sprawstwo jedynie w zakresie zarzutu dotyczącego kierowania gróźb pod adresem swojego ojca J. K., twierdząc, że prawdopodobnie spożywał alkohol ze swoim ojcem i mogło dojść między nimi do jakiejś awantury. Odmówił przy tym podania jakichkolwiek bliższych szczegółów tego zajścia. W całkowitej sprzeczności z lakonicznymi wyjaśnieniami oskarżonego pozostają rzeczowe, szczegółowe i konkretne zeznania pokrzywdzonego J. K. Zeznania te cechuje przy tym duża doza obiektywizmu, skoro świadek potrafił wyraźnie ograniczyć swoje obawy związane z groźbami ze strony swojego syna jedynie do gróźb wybicia szyb, a wypowiedzianą przez oskarżonego groźbę pozbawienia życia uznał za niewywołującą u niego obawy spełnienia, co doprowadziło do stosownej korekty opisu czynu przypisanego oskarżonemu przez sąd

w porównaniu do czynu zarzucanego oskarżonemu. Nie sposób w takiej sytuacji nie zaakceptować stanowiska Sądu Rejonowego, który zeznania J. K. uznał za w pełni wiarygodne.

Przypisany oskarżonemu czyn polegający na zniszczeniu mienia o wartości 430 złotych zakwalifikowany został jako przestępstwo z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. Aktualnie jednak uznanie tego czynu za przestępstwo nie jest możliwe, skoro zgodnie z art. 124 § 1 kodeksu wykroczeń zniszczenie mienia o wartości nieprzekraczającej 1/4 minimalnego wynagrodzenia stanowi opisane w powołanym przepisie wykroczenie. Co prawda w chwili orzekania przez Sąd Rejonowy kwota minimalnego wynagrodzenia, którym zgodnie z art. 47 § 9 k.w. jest wynagrodzenie za pracę ustalane na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. Nr 200, poz. 1679, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 157, poz. 1314) wynosiła 1680 złotych (por. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2013 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2014 r. Dz. U. z dnia 13 września 2013 r. poz. 1074), a więc kwotą rozgraniczającą przestępstwo i wykroczenia była kwota 420 złotych, jednakże w chwili orzekania przez Sąd Odwoławczy wynagrodzenie minimalne wynosi 1750 złotych (por. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 września 2014 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. Dz. U. z dnia 15 września 2014 r. poz. 1220.) i kwotą rozgraniczającą przestępstwo od wykroczenia jest kwota 437,50 złotych. Zgodnie z art. 4 § 1 k.k. jeżeli w czasie orzekania, a dotyczy to również orzekania przez sąd odwoławczy, obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową. Tym samym obowiązkiem Sądu Odwoławczego było zakwalifikowanie czynu oskarżonego przypisanego w punkcie 2. zaskarżonego wyroku jako wykroczenia z art. 124 § 1 k.w. Z opisu tego czynu należało w związku z tym wyeliminować fragmenty dotyczące działania w warunkach art. 64 § 1 k.k. Niezbędne okazało się także wymierzenie oskarżonemu nowej kary przewidzianej w przepisie art. 124 § 1 k.w. Uprzednia wielokrotna karalność oskarżonego sprawia, że jedynie orzeczenie kary o charakterze najsurowszym a więc kary aresztu ma szansę na spowodowanie u sprawcy pożądanych pozytywnych zmian w jego nastawieniu do obowiązku przestrzegania reguł porządku prawnego. Kara ta jednak równocześnie nie mogła przekraczać stopnia winy oskarżonego i społecznej szkodliwości jego czynu, stąd też Sąd Odwoławczy ustalił ją na poziomie 15 dni aresztu.

Niezbędną okazała się także korekta wymierzonych oskarżonemu kar za czyny z art. 190 § 1 k.k. i art. 278 § 1 k.k. Mając pełną świadomość niepoprawności oskarżonego, o której świadczy jego wielokrotna karalność, pobyty w zakładach karnych i działanie w warunkach art. 64 § 1 k.k. nie sposób zaakceptować orzeczonych przez sąd I instancji kar pozbawienia wolności, których poziom dolegliwości jest nieadekwatny do stopnia społecznej szkodliwości czynów, jak też nie uwzględnia jak w przypadku czynu z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. zachowania sprawcy po popełnieniu przestępstwa w postaci zwrotu skradzionej cudzej rzeczy ruchomej. Kara pozbawienia wolności orzeczona za czyn z art. 190 § 1 k.k. to przecież kara spośród tych, które przewiduje powołany przepis, kara rodzajowo najsurowsza, a stopień społecznej szkodliwości tego czynu oskarżonego należało ocenić z uwzględnieniem rodzaju przestępstwa, którego popełnieniem groził swojemu ojcu. Nie sposób przecież zrównywać poziomu szkodliwości społecznej sytuacji, w których sprawca czynu z art. 190 § 1 k.k. grozi zabójstwem z sytuacją, w której grozi jedynie wybiciem szyby. Okoliczność ta ma przecież bezpośrednie przełożenie na rodzaj obawy wywołanej u osoby zagrożonej i z pewnością dolegliwość groźby zabójstwa dla samego pokrzywdzonego musi być oceniana jako zdecydowanie większa. Trudno więc w sytuacji, gdy groźba sprowadza się do groźby wybicia szyb, zaakceptować karę tak surową jak 6 miesięcy pozbawienia wolności. Względy prewencji indywidualnej nakazujące zwiększenie dolegliwości kary wobec sprawcy działającego w warunkach recydywy specjalnej z art. 64 § 1 k.k. nie mogą prowadzić do tak dalekiego stopnia zwiększenia poziomu represji jaki zastosował sąd I instancji. Także w przypadku kradzieży maszynki do włosów o wartości 600 złotych kara 6 miesięcy pozbawienia wolności razi surowością zwłaszcza w konfrontacji z zachowaniem oskarżonego po popełnieniu przestępstwa polegającym na zwrocie przedmiotu kradzieży. Okoliczność ta zgodnie z art. 53 § 2 k.k. musi być doceniona i potraktowana jako łagodząca.

Z wyżej wskazanych względów Sąd Odwoławczy obniżył wymierzone oskarżonemu kary jednostkowe pozbawienia wolności do poziomu 3 miesięcy.

Orzekając nową karę łączną, której podstawą mogły być aktualnie tylko dwie kary pozbawienia wolności, Sąd Odwoławczy ustalając związek przedmiotowy pomiędzy czynami uwzględnił miesięczny odstęp czasu dzielący oba przestępstwa oraz całkowicie odmienne

dobro naruszone przez oskarżonego. Mając przy tym na uwadze uprzednią wielokrotną karalność oskarżonego i związane z tym względy prewencji indywidualnej, uznać należało, że kara łączna winna zostać ustalona na poziomie niewiele niższym niż suma kar jednostkowych.

Korekty wymagał również opis recydywy wielokrotnej z art. 64 § 1 k.k. w przypadku przypisanego oskarżonemu czynu z art. 190 § 1 k.k., gdyż opis zastosowany w zaskarżonym wyroku odwoływał się do kary łącznej orzeczonej w wyroku Sądu Rejonowego w Zabrzu z dnia 27 lipca 2007 roku w sprawie II K 495/07, zaś podstawą recydywy może być jedynie kara jednostkowa orzeczona i odbyta w wymiarze co najmniej 6 miesięcy za umyślne przestępstwo podobne, choć jej odbycie może mieć miejsce w ramach kary łącznej orzeczonej tym samym wyrokiem bądź też wyrokiem łącznym. Błędnie w zaskarżonym wyroku wskazano również datę końcową okresu odbycia kary pozbawienia wolności.

Zważszy na to, że czyn polegający na zniszczeniu mienia został zakwalifikowany przez Sąd Odwoławczy jako wykroczenie, konieczne było wskazanie nowej podstawy prawnej nałożonego na oskarżonego obowiązku naprawienia szkody, którą to podstawą należało uczynić przepis art. 124 § 4 k.w.

Nie znajdując innych uchybień Sąd Odwoławczy w pozostałym zakresie utrzymał wyrok w mocy.

Kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążono Skarb Państwa uznając, że pokrycie ich przez oskarżonego byłoby dla niego zbyt dolegliwe, z uwagi na fakt odbywania przez niego kary pozbawienia wolności i skromne w związku z tym możliwości zarobkowe.